

**КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ;
КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО**

УДК 343

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2023.4.33>

ВАЛЬКО В.Р.

**ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ НА КОНТРОЛЬНО-НАГЛЯДОВУ
ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ В УКРАЇНІ**

**THE IMPACT OF INTERNATIONAL STANDARDS ON CONTROL AND SUPERVISION
ACTIVITIES IN THE FIELD OF COMBATING DOMESTIC VIOLENCE IN UKRAINE**

У статті досліджено міжнародні стандарти та їх вплив на контрольно-наглядову діяльність у сфері протидії домашньому насильству в Україні. Визначено, що Україна, як учасник різних міжнародних конвенцій та угод, зобов'язана дотримуватися міжнародних стандартів у сфері прав людини та боротьби з домашнім насильством. З одного боку, вона має впровадити їх у правозастосовну діяльність та слідкувати за їх дотриманням, а з іншого – є механізми забезпечення ефективного контролю та нагляду за виконанням таких зобов'язань. В рамках цих зобов'язань Уряд України має представляти звіти про свої заходи та досягнення у сфері протидії домашньому насильству перед міжнародними організаціями, такими як ООН та Рада Європи. Це створює можливість здійснювати міжнародний нагляд та оцінку ситуації в країні. Визначено, що вплив міжнародних стандартів на контрольно-наглядову діяльність в сфері протидії домашньому насильству полягає у тому, що вони створюють рамки, норми і вимоги, які зобов'язують країну до прийняття конкретних заходів для боротьби з цією проблемою та забезпечення захисту прав постраждалих. Проаналізовано Стамбульську конвенцію та окремі рішення Європейського суду з прав людини. Зроблено висновок, що попри значні успіхи щодо впровадження міжнародних стандартів у контрольно-наглядову діяльність у сфері протидії домашньому насильству України, існує потреба у запровадженні послідовних і систематичних змін у таку діяльність. Слабка міжвідомча координація та взаємодія при вирішенні проблем протидії домашньому насильству може стати серйозною проблемою для контролю і нагляду, причому не тільки в аналізованій сфері.

Ключові слова: *контрольно-наглядова діяльність, домашнє насильство, міжнародні стандарти, Стамбульська конвенція, Європейський суд з прав людини, імплементація, протидія.*

The article examines international standards and their impact on control and supervision activities in the field of combating domestic violence in Ukraine. It was determined that Ukraine, as a participant in various international conventions and agreements, is obliged to adhere to international standards in the field of human rights and the fight against domestic violence. On the one hand, it should implement them in law enforcement activities and monitor their compliance, and on the other hand, there are mechanisms to ensure effective control and supervision of the fulfillment of such obligations. As part of these obligations, the Government of Ukraine must submit

reports on its measures and achievements in the field of combating domestic violence to international organizations such as the UN and the Council of Europe. This creates an opportunity to carry out international supervision and assessment of the situation in the country. It was determined that the influence of international standards on control and supervision activities in the field of combating domestic violence lies in the fact that they create frameworks, norms and requirements that oblige the country to take specific measures to combat this problem and ensure the protection of victims' rights. The Istanbul Convention and the decision of the European Court of Human Rights are analyzed. It was concluded that despite significant successes in the implementation of international standards in control and supervision activities in the field of combating domestic violence in Ukraine, there is a need to introduce consistent and systematic changes in such activities. Weak interdepartmental coordination and interaction in solving problems of combating domestic violence can become a serious problem for control and supervision, not only in the analyzed area, but in many other areas of activity, including law and order, social services, health care.

Key words: *monitoring activity, domestic violence, international standards, Istanbul Convention, European Court of Human Rights, implementation, counteraction.*

Вступ. У вітчизняному законодавстві значну частину нормативно-правових засад здійснення контрольно-наглядової діяльності у сфері протидії домашньому насильству формують міжнародні норми, представлені договірними актами. Згідно з Конституцією, міжнародні договори, на які Верховна Рада України надала згоду на їх обов'язковість, мають силу національного законодавства і підлягають застосуванню відповідно до процедури, передбаченої для національних нормативно-правових актів [1].

Із зазначеної конституційної норми випливає, що Україна, як учасник різних міжнародних конвенцій та угод, зобов'язана дотримуватися міжнародних стандартів у сфері прав людини та боротьби з домашнім насильством. З одного боку, вона має впровадити їх у правозастосовну діяльність та слідкувати за їх дотриманням, а з іншого – є механізми забезпечення ефективного контролю та нагляду за виконанням таких зобов'язань. Зокрема Уряд України зобов'язаний представляти звіти про свої заходи та досягнення у сфері протидії домашньому насильству перед міжнародними організаціями, такими як ООН та Рада Європи. Це, власне, створює можливість здійснювати міжнародний нагляд та оцінку ситуації в країні.

Тому логічним є висновок, що контрольно-наглядова діяльність у сфері протидії домашньому насильству має два різновиди: внутрішній і зовнішній. Їхня диференціація обумовлена об'єктом щодо якого застосовними є такі заходи (внутрішньодержавний суб'єкт її реалізації чи держава загалом).

Загалом передбачається, що міжнародні стандарти у сфері прав людини та боротьби з домашнім насильством є основою для внутрішньої контрольно-наглядової діяльності, адже їхнє впровадження забезпечує ефективну превенцію, а також підвищення рівня захисту жертв, надання їм підтримки тощо. Окрім того, засоби та підходи, розроблені на міжнародному рівні для протидії домашньому насильству, можуть бути використані в Україні для розвитку більш ефективних стратегій та програм (у тому числі шляхом обміну найкращими практиками).

Отже, вплив міжнародних стандартів на контрольно-наглядову діяльність у сфері протидії домашньому насильству полягає у тому, що вони створюють рамки, норми і вимоги, які зобов'язують країну до прийняття конкретних заходів для боротьби з цією проблемою та забезпечення захисту постраждалих.

Окремо зазначимо, що аналізу рівня імплементації міжнародних стандартів у вітчизняну практику у сфері протидії домашньому насильству, присвячена достатня кількість робіт вчених. Серед них є наступні: К. Довгунь, К. Левченко, М. Легенька, В. Муранова та ін. Однак щодо впливу цих стандартів на контрольно-наглядову діяльність у сфері протидії домашньому насильству, безпосередньо їхні наукові праці звернені не були, адже це питання розглядалось дотично або не висвітлювалось загалом.

Тому **метою статті** є аналіз зазначеного впливу та виокремлення проблемних питань на шляху імплементації міжнародних стандартів у вітчизняну контрольно-наглядову практику.

Виклад основного матеріалу. 20 червня 2022 року Верховна Рада України прийняла Закон [2], яким ратифікувала Конвенцію Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція) [3].

Цей документ запроваджує міжнародні стандарти щодо захисту прав жінок, у тому числі – від усіх форм насильства.

Органом моніторингу за додержанням Стамбульської конвенції є група експертів з дій проти насильства стосовно жінок та домашнього насильства (GREVIO). Стаття 69 Стамбульської конвенції уповноважує GREVIO приймати загальні рекомендації щодо її виконання. Ці загальні рекомендації є релевантними для всіх сторін та стосуються статей та тем, що містяться в Стамбульській конвенції. Хоча ці рекомендації не мають юридичної сили, вони є важливим джерелом інформації для сторін та допомагають краще зрозуміти різні аспекти Конвенції. Вони містять чіткі вказівки, які можуть сприяти ефективному виконанню положень Конвенції. Крім того, ці рекомендації будуть використовуватися в майбутніх етапах моніторингу [2; 3; 4].

Одна із таких рекомендацій GREVIO була розроблена з метою подолання викликів спричинених Covid-19, маючи назву: «Загальна рекомендація GREVIO № 1 щодо цифрового виміру насильства стосовно жінок» [5]. У ній зокрема визначалось, що протягом багатьох років технології посилювали або сприяли гендерному насильству над жінками й дівчатами, зокрема технології, які використовуються в онлайн та в цифровому середовищі. Інформаційно-комунікаційні технології уможливили вчинення насильства над жінками в масштабах, раніше невідомих. Це значно посилює з початком пандемії Covid-19 у 2020 році [5]. Тому необхідно приділяти більше уваги досвіду жінок і дівчат стосовно гендерно-зумовленого насильства у цифровому вимірі та посилювати контроль у цьому напрямі.

Ми погоджуємося із думкою Л. Сороки, що цифрова революція та впровадження онлайн-інформаційних і комунікаційних технологій мають як позитивні, так і негативні гендерні наслідки. З одного боку, онлайн-простори та цифрові інструменти можуть полегшити доступ до важливої інформації та послуг, розкриваючи можливості для отримання освіти та працевлаштування для жінок і дівчат. Але з іншого боку, зростає кількість доказів, які проливають світло на те, як цифрова революція загострила існуючі та навіть створила нові форми гендерної нерівності, гноблення та сприяє насильству над жінками і дівчатами [6, с. 175]. Тож наявність норм, що забезпечували б від проявів насильства за допомогою онлайн-інформаційних і комунікаційних технологій є необхідністю.

Слід також розуміти, що прийнятий Верховною Радою України Закон № 2319-IX «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами» від 20 червня 2022 року загалом надав новий імпульс комплексній імплементації в Україні міжнародних стандартів захисту від гендерно-обумовленого насильства (в тому числі – цифрового). Втім, як приклад, дослідження та національний досвід показали, що співробітники правоохоронних органів та інші особи, які працюють у системі кримінального правосуддя, не завжди мають доступ до спеціалістів і технологічних інструментів для забезпечення збору доказів або вони мають такий доступ, але не в необхідному обсязі [7, с. 5] для притягнення винних за цифрове насильство.

Тобто набуття чинності означеної Конвенції ще не означає все цілої практико-реалізаційної її дієвості в Україні. Однак це заклало важливий правовий фундамент для вирішення значної кількості проблемних питань, адже гендерний мейнстримінг став не лише національною політикою, а й частиною конфігурації сучасних міжнародних політик, міжнародним зобов'язанням України, заснованим на фундаментальній передумові міжнародного правопорядку «*factum sunt servanda*» – «договори повинні виконуватися». Окрім того, важливий ресурс, отриманий Україною після ратифікації, – це взаємодія з комітетом GREVIO, діяльність якого забезпечує моніторинговий механізм виконання конвенції [8].

Уточнимо, що відповідно до Стамбульської конвенції Україна взяла на себе такі зобов'язання:

1. Регулярно збирати статистичні та популяційні дані про випадки насильства щодо жінок та домашнього насильства;
2. Дані повинні відображати інформацію про стать потерпілої особи та кривдника, їх рідні відносини, місце проживання, вік;
3. Приймати та впроваджувати державні програми на прогидію домашньому насильству та передбачити належне фінансування та роботу служб, які працюють з постраждалими від домашнього насильства;
4. Проводити дослідження у сфері насильства щодо жінок та домашнього насильства, а також виділяти кошти на проведення систематичних соціологічних досліджень, які мають своєю метою не лише виявлення проблеми, стереотипів та інших дискримінаційних явищ у суспільстві, але й профілактичну та просвітницьку мету серед населення [3; 9].

З усім тим, слід акцентувати, що саме збір відповідних даних є основою для розвитку основних механізмів протидії домашньому насильству. Як, власне, і контрольно-наглядової діяльності, адже без аналізу статистичних даних оперування здійснюється лише схоластичними висновками на потребу якій завгодно абстрактній концепції або політичній орієнтації [10, с. 69]. Це міст, який з'єднує теорію і практику [11, с. 7; 12, с. 74].

Зокрема нормативно-правові засади статичної діяльності закріплені у Законі України «Про офіційну статистику» від 16 серпня 2022 року № 2524-IX [13]. Передбачається, що ним встановлені правові та організаційні засади функціонування національної статистичної системи, компетенція та повноваження органів державної статистики, здійснюється регулювання правових відносин у сфері офіційної статистики з метою забезпечення держави і суспільства неупередженою та об'єктивною офіційною державною статистичною інформацією щодо економічної, соціальної, демографічної, екологічної, культурної та інших сфер життя суспільства в Україні та її регіонах [13].

Уточнимо, що статистичне спостереження за станом протидії насильству в сім'ї (форма № 1–НС) було започатковане Міністерством внутрішніх справ України починаючи з 2010 року [10, с. 70]. У зв'язку із законодавчими змінами, форма статистичної звітності у 2019 році була оптимізована. Так наказом Національної поліції України від 19 червня 2019 року № 589 [14] затверджено форму звітності про результати роботи органів Національної поліції України із запобігання та протидії домашньому насильству №1-ДН [12]. Завдяки цим змінам вдалося отримувати більш повну інформацію про домашнє насильство, що дозволило своєчасно реагувати та ефективніше запобігати його проявам.

Крім вище зазначених міжнародних стандартів, що були запровадженні Стамбульською та іншими конвенціями, для національної правової системи України мають значення рішення міжнародних і регіональних судових інституцій: Комітету ООН з прав людини, Комітету з ліквідації дискримінації щодо жінок, Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) тощо.

Однак, ступінь обов'язковості їх врахування при вирішенні відповідних справ судами України не є однаковим. Зокрема найбільшу юридичну силу серед вказаних інституцій мають рішення ЄСПЛ [15, с. 20]. 22 вересня 2022 року ЄСПЛ прийняв рішення у справі «Лвашків проти України» [16], де вперше в історії незалежної України підтвердив позицію, що бездіяльність органів влади, разом з дискримінацією постраждалих і применшенням заподіяної шкоди порушує відразу кілька статей Конвенції про права людини [17]. Ще раніше ЄСПЛ розглядав скаргу «Левчук проти України» щодо неефективного розслідування тривалого жорстокого поведіння стосовно заявниці з боку її колишнього чоловіка та неадекватного визначення національними судами суми компенсації в цивільній справі у зв'язку з дискримінаційним ставленням до неї за ознакою статі [18].

Причому держава-учасниці Конвенції повинні брати до уваги не лише ті рішення ЄСПЛ, які винесено щодо цієї конкретної держави, але й рішення, винесені відносно третіх країн, оскільки вони можуть навчити їх, як уникнути подібних порушень у майбутньому і відповідним чином змінити власну правову систему і правозастосовну практику. Рішення ЄСПЛ повинні бути стимулом для держав-учасниць до змін їх законодавства та правозастосовної практики для того, щоб цими державами не порушувались права людини і щоб у майбутньому відносно них не було винесено рішення у справах, що стосуються тих самих або подібних питань [19]. Більше того, Пленум Верховного Суду України в постанові «Про судові рішення у цивільній справі» окремо підкреслює, що «у мотивувальній частині кожного рішення ... у разі необхідності мають бути посилання на Конвенцію та рішення Європейського суду з прав людини» [15; 20].

І хоча Рішення ЄСПЛ не встановлює нормативно-правових засад для діяльності державних органів в Україні, але має двояку природу. Самі по собі вони не є джерелом права, однак нерозривно пов'язані із положеннями та конкретизують застосування Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (1950) та окремо – Стамбульської конвенції [21]. Й загалом їх можна охарактеризувати як прецеденти. Попри те, що в Україні судові прецеденти не є джерелом права, де-факто ситуація зовсім інша [21]. Так, Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 року № 3477-IV, регулює відносини, що виникають у зв'язку з обов'язком держави виконувати рішення ЄСПЛ та необхідністю впроваджувати в українське судочинство практику європейських стандартів з прав людини. Відповідно до статті 17 «застосовують при розгляді справ Конвенцію та практику Суду як джерело права» [22]. Водночас чітких рекомендацій щодо правил застосування рішень ЄСПЛ зазначений закон не містить [21]. Однак, для більшості заявників, звернення до ЄСПЛ стало

єдиним способом боротьби з недосконалістю національної системи правосуддя. Своєю чергою, для практиків рішення ЄСПЛ стали індикатором системних проблем і встановленням стандартів дотримання прав людини, до яких необхідно прагнути.

Висновки. За останнє десятиліття Україна досягла значних успіхів щодо впровадження міжнародних стандартів у контрольно-наглядову діяльність у сфері протидії домашньому насильству. Однак досі існує потреба у запровадженні послідовних і систематичних змін до такої діяльності. Слабка міжвідомча координація та взаємодія при вирішенні проблем протидії домашньому насильству може стати серйозною проблемою для контролю і нагляду, причому не тільки в аналізованій сфері.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України* : офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами: Закон України від 20.06.2022 р. № 2319-ІХ. *Верховна Рада України* : офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2319-20#Text>
3. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція). Конвенція від 11.05.2011 р. № 994_001-11. *Верховна Рада України* : офіційний сайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001_11#n2
4. Росохата Д., Крушинська М. Хто здійснюватиме контроль за виконанням Україною Стамбульської конвенції? *Юридична Газета*, 2022. URL: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/inshe/hto-zdiysnyuvatime-kontrol-za-vikonannyam-ukrayinoyu-stambulskoyi-konvencyi.html>
5. General Recommendation No. 1 on the digital dimension of violence against women. *GREVIO*, 2021. URL: <https://edoc.coe.int/fr/violence-l-gard-des-femmes/10643-grevio-general-recommendation-no-1-on-the-digital-dimension-of-violence-against-women.html>
6. Сорока Л. Цифрове насильство щодо жінок і дівчат. Гендерна політика в умовах воєнного стану: правовий вимір : збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції 15 червня 2023 р. Науково-дослідний інститут публічного права. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 346 с.
7. Загальна рекомендація ГРЕВІО № 1 щодо цифрового виміру насильства стосовно жінок. Секретаріат моніторингового механізму Конвенції Ради Європи із запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами. Рада Європи, 2021. URL: <https://rm.coe.int/grevio-2021-20-first-general-recommendation-ukr/1680a4ad92>
8. Сексуальне насильство, стамбульська конвенція і реформи: сміливість продовжувати. *ЮрФем*, 2022. URL: <https://jurfem.com.ua/sexualne-nasylstvo-stambulska-konventsya-i-reformy/>
9. Чому українській судовій, правоохоронній та юридичній спільноті необхідна Стамбульська конвенція? *ЮрФем*, 2020. URL: <https://jurfem.com.ua/chomu-potribna-stambulska-analitychnyi/>
10. Блага А. Б. Насильство в сім'ї (криминологічний аналіз і запобігання). Х. : ФОРМ-карєнко, 2014. С. 69.
11. Правова статистика. За ред. В. В. Голіни. Харків : Право, 2004. 304 с.
12. Актуальні проблеми протидії домашньому насильству. За заг. ред. А. Б. Благої. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 208 с.
13. Про офіційну статистику: Закон України від 16.08.2022 р. № 2524-ІХ. *Верховна Рада України* : офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2524-20#n350>
14. Про запровадження форм звітності: наказ Національної поліції України від 19.06.2019 р. № 589. Єдиний загальнодержавний ресурс публічних законодавчих та нормативно-правових актів, які регламентують діяльність поліції. URL: <http://tranzit.ltd.ua/nakaz/>
15. Забезпечення доступу жінок до правосуддя в Україні. Рада Європи, 2016. URL: <https://rm.coe.int/training-manual-for-judges-and-prosecutors-on-ensuring-women-s-access-/168076429a> С.20
16. Рішення ЄСПЛ у справі «Івашків проти України» (Ivashkiv V. Ukraine application № 59670/14). ЄСПЛ, 2022. URL: https://jurfem.com.ua/wp-content/uploads/2022/10/%D0%9E%D0%B3%D0%BB%D1%8F%D0%B4-%D0%84%D0%A1%D0%9F%D0%9B_%D0%86%D0%B2%

D0%B0%D1%88%D0%BA%D1%96%D0%B2-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf

17. ЄСПЛ уперше визнав, що бездіяльність держорганів і дискримінація постраждалих порушують права людини. Центр прав людини ZMINA, 2022. URL: <https://zmina.info/news/yespl-upershe-vyznav-shho-bezdiyalnist-derzhorganiv-i-dyskryminacziya-postrazhdalyh-porushuyeprava-lyudyny/>

18. Левчук проти України: Рада Європи наполягає на виконанні рішень ЄСПЛ у групі справ щодо домашнього насильства. Центр прав людини ZMINA, 2021. URL: <https://zmina.info/news/levchuk-proty-ukrayiny-komitet-ministriv-rady-yevropy-napolyagaye-na-vykonanni-rishenyespl-u-grupi-sprav-shhodo-domashnogo-nasylstva/>

19. Юдківська Г. Ю. Еволюція ролі Європейського суду на шляху до процедуралізації фундаментальних прав. *Вісник Верховного Суду України*, 2011. № 7. С. 19–22.

20. Про судові рішення у цивільній справі: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 18.12.2009 р. № 14. *Вісник Верховного Суду України*, 2010. № 1. Стор. 4.

21. Павлюковець Т. Роль та місце рішень ЄСПЛ в українській судовій системі. *Юридична Газета*, 2020. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/rol-ta-misce-rishenyespl-v-ukrayinskiy-sudoviy-sistemi.html>

22. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. № 3477-IV. *Верховна Рада України* : офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#o130>

УДК 343.1

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2023.4.34>

ПОДЛЕГАСВА К.В.

ОСОБЛИВОСТІ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ПРИМУСОВИХ ЗАХОДІВ МЕДИЧНОГО ХАРАКТЕРУ

PECULIARITIES OF THE TRIAL OF CRIMINAL PROCEEDINGS ON APPLICATION OF COERCIVE MEASURES OF A MEDICAL NATURE

У статті з'ясовано, що компетенція судді при призначенні судового розгляду кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру визначається такими напрямками: нормами процесуального закону (підстави та обставини, які обумовлюють таке провадження); відомостями, наведеними в клопотанні, у взаємному зв'язку з матеріалами кримінального провадження, які представляються зацікавленим суб'єктом судді; внутрішнім переконанням щодо необхідності у призначенні судового провадження, або відсутності такої необхідності в кожному конкретному випадку з урахуванням встановлених обставин. Звернута увага строк, впродовж яких суд має призначити підготовче судове засідання, з урахуванням переважаності суддів, що є занадто малим для ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Встановлено, що проведення заслуховування особи в суді, щодо якої розглядається клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру лише за умови такого її психічного стану, який дозволяє його здійснення – звична практика більшості суддів, яка, задля її легітимного узагальнення повинна мати належне нормативне закріплення. З огляду на це, запропоновано допит особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру здійснювати обов'язково, крім випадку,

© ПОДЛЕГАСВА К.В. – здобувачка кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності (ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»)